Prima instanță: Judecătoria Ungheni, (judecător: Potîngă L.)
dosarul nr.2a-335/2025

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I
Colegiul Civil și de contencios administrativ

DECIZIE

05 martie 2026 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței Grosu Stanislav
Judecătorii: Țihonschi Alina și Sajin Mariana
Grefier: Inna Oineagra

examinând în ședință publică, apelul declarat de Primarul satului Cristești, r-ul Nisporeni prin intermediul avocatului Onofrei Andrei și cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului Secrieru Alexei, avocatul Robu Tatiana, împotriva hotărârii judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025,

emisă în cauza civilă la cererea în judecată formulată de Secrieru Alexei împotriva Primarului satului Cristești, raionul Nisporeni, intervenient accesoriu Consiliului sătesc Cristești privind încasarea drepturilor salariale și cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La data de 13 februarie 2024, Secrieru Alexei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Cristești, raionul Nisporeni, intervenient accesoriu Consiliului sătesc Cristești privind încasarea drepturilor salariale și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, la data de 12.12.2023, Secrieru Alexei, ex-primar al satului Cristești, raionul Nisporeni, a adresat Primarului satului Cristești, doamna Elena Drucenschi-Grinco, o cerere prin care a solicitat răspuns pe marginea neachitării drepturilor salariale pentru perioada 06.11.2023-15.11.2023.

Menționează că la data de 22.01.2024, Primarul satului Cristești a reiterat refuzul privind achitarea drepturilor salariale, dar și în privința sumelor cuvenite cu titlu de concediu și premiu anual, invocând că nu e de acord cu calculul efectuat de contabilul-șef din cadrul Primăriei, dna Viorica Vicol, iar plata fi efectuată doar dacă va exista o soluție a instanței de judecată în acest sens.

De către contabilul-șef, au fost calculate următoarele sume cuvenite Reclamantului: drepturi salariate pentru perioada 07.11.2023-15.11.2023 – 4 066,34 lei. Potrivit scrisorii din 22.01.2024, ar exista neclarități cu privire la intrarea în funcție(data de validare) a noului primar, care ar urma să fie clarificate cu juriștii sau prin intermediul instanței de judecată; concediu reieșind din recalcularea a 41 de zile lucrătoare – 2 608,80 lei. Potrivit scrisorii din 22.01.2024, suma respectivă urma fi plătită odată cu salariul funcționarilor din Primăria Cristești; premiu anual de 50% conform normativelor pentru 176 zile lucrătoare din anul 2023 – 4 334,48 lei. Potrivit scrisorii din 22.01.2024, premiul anual urmează a fi aprobat de consiliul local.

La data de 30.01.2024, reclamantul a adresat o notificare Primarului satului Cristești prin care și-a exprimat dezacordul pe marginea refuzului achitării drepturilor salariale, solicitând repetat achitarea în contul său a celor 3 sume nominalizate supra.

Urmare a notificării, reclamantului i-a fost achitată suma de 2 608,80 lei cu titlu de concediu, însă i-a fost refuzată achitarea celorlalte 2 sume - salariu și premiu.

Relevă faptul că potrivit pct. 2 din Hotărârea cu privire la confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr. 23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni, nr. 34 din 15.11.2023, mandatul Primarului nou-ales – Elena Drucenschi-Grinco, a fost validat la data de 15.11.2023.

Astfel, invocă faptul că de la 06.11.2023 și până la data de 15.11.2023 (inclusiv), reclamantul legal și întemeiat și-a exercitat atribuțiile de Primar al satului Cristești - fapt confirmat inclusiv prin tabelul de pontaj din cadrul Primăriei Cristești, pentru luna noiembrie 2023.

Rezultă clar și fără niciun dubiu că pentru munca prestată efectiv în perioada 06.11.2023-15.11.2023, reclamantul are dreptul la salariul de funcție, în conformitate cu Codul Muncii.

Susține că dreptul său la premiu este prevăzut în temeiul art. 21^1 alin.1 a Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018 legii, iar consiliul local nu are niciun drept sau obligație de aprobare a premiului.

Consideră că, este neîntemeiată alegația din răspunsul emis la 22.01.2024 potrivit căreia, premiul calculat de către contabilul-șef, ar urma să fie mai întâi aprobat de consiliul local și doar ulterior - achitat. Or, norma citată supra prevede clar care sunt condițiile și procedura de acordare a premiului.

În condițiile în care cuantumul premiului a fost deja calculat, rezultă că Reclamantul a întrunit condițiile prevăzute de lege, iar autoritatea publică locală este obligată să plătească, nefiind prevăzută nicio procedură de aprobare de către consiliul local.

Refuzul arbitrar privind achitarea plăților cu titlu de salariu și premiu, emană propriu-zis de la Primarul satului Cristești. Or, potrivit pct. 1.4.1.12 din planul de conturi contabile în sistemul bugetar și normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar 216/2015, Contabilitățile centralizate, organizate pe lângă primăriile satelor (comunelor), orașelor, țin evidența contabilă a executării bugetelor locale, executării bugetelor ale instituțiilor întreținute din aceste bugete în conformitate cu prezentele Norme metodologice. Primarul și contabilul-șef al contabilității centralizate asigură organizarea evidenței contabile și controlul asupra încasării veniturilor, executării bugetelor instituțiilor întreținute din bugetul local și asupra întocmirii rapoartelor privind executarea bugetului.[...] Documentele contabile cu privire la executarea bugetelor locale și a bugetelor instituțiilor întreținute din aceste bugete sânt semnate de către primar și contabilul-șef [...]

Or, in condițiile în care salariul și premiul la care este îndreptățit Reclamantul a fost calculat și comunicat de către contabilul-șef al Primăriei Cristești la data de 22.01.2024, rezultă că singurul factor de decizie care a împiedicat neîntemeiat și abuziv Reclamantul să se bucure de drepturile sale legale este tocmai Primarul satului Cristești care refuză se semneze documentele contabile aferente.

De altfel, chiar și mențiunea sa de pe răspunsul din 22.01.2024 demonstrează direct că refuzul este unul nemotivat, neîntemeiat și arbitrar, or Primarul satului Cristești a „pasat” în cele din urmă îndeplinirea obligației sale către instanța de judecată.

Astfel, refuzul de achita salariul și premiul la care este îndreptățit Reclamantul pentru o perioadă ce circa 3 luni (16.11.2023-13.02.2024), i-au cauzat în mod direct Reclamantului un prejudiciu material.

Reclamantul consideră că este îndreptățit și la penalități de întârziere pentru neplata la timp a salariului conform art. 330 alin. 2 din Codul Muncii.

Reclamantul a solicitat încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei, IDNP *****, a.n. *****, domiciliat în *****, a sumei de 4 066,34 lei cu titlu de salariu și a sumei de 4 334,48 lei cu titlu de premiu anual; încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei, IDNP *****, a.n.*****, domiciliat în *****, a penalității în cuantum de 0,3% pe zi, calculate din salariul de 4 066,34 lei, începând cu 16.11.2023 și până la data achitării efective și integrale a salariului respectiv; încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei, IDNP *****, a.n. *****, domiciliat în *****, a sumei de 3 000,00 lei (trei mii lei) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată:

- ✓ S-a încasat de la Bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei salariul pentru perioada de lucru 07.11.2023 până la 14.11.2023 inclusiv, luându-se în calcul salariul mediu lunar calculat cu reținerile aferente. Calcularea salariului urmează a fi efectuată de către Primăria satului Cristești;
- ✓ S-a încasat din Bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000,00 (trei mii) lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 12 februarie 2025 reprezentantul lui Secrieru Alexei, avocatul Robu Tatiana a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului; casarea parțială a hotărârii în partea în care au fost respinse pretențiile de încasare de la bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei a sumei de 4 334,48 lei cu titlu de premiu anual; încasarea salariului pentru ziua de muncă de 15 noiembrie 2023; încasarea penalității de 0,3% pe zi, calculată din salariu neachitat, începând cu data de 16 noiembrie 2023 și până la data achitării efective și integrale a salariului respectiv, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 30 ianuarie 2025, Primarul satului Cristești r-ul Nisporeni prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea ce ține de încasarea salariului pentru perioada 07.11.2023 și 15 noiembrie 2023, și cheltuielilor de judecată. În rest, solicită menținerea hotărârii instanței de fond.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, s-a stabilit cu certitudine că, dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost emis la data de 28.01.2025, iar cererile de apel nemotivate, au fost depuse la 30.01.2025, respectiv 12.02.2025, prin urmare în termenul prevăzut de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelantul Secrieru Alexei a menționat că apelantul a activat până pe data de 15.11.2023, iar salariul urma a fi achitat până în această zi, inclusiv.

Apelantul consideră afirmațiile instanței de fond ca fiind eronate, or de la 06.11.2023 și până la data de 15.11.2023 (inclusiv), apelantul legal si întemeiat şi-a exercitat atribuţiile de Primar al satului Cristeşti - fapt confirmat prin tabelul de pontaj din cadrul Primăriei Cristeşti, pentru luna noiembrie 2023.

Faptul exercitării atribuțiilor de primar de către apelant, până la data validării mandatului primarului nou ales, se atestă, inclusiv, şi prin declarațiile martorului Vicol Viorica, care, în procesul de judecată, a declarat că în perioada respectivă activa în calitate de contabil-şef şi că până la 15.11.2023, actualul Primar Drucenschi-Grinco Elena, a activat în calitate de secretar, iar Apelantul a activat în calitate de primar - fapt reţinut, de altfel, şi de către instanţă în Hotărârea contestată.

Mai mult ca atât, potrivit art. 27 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, Validarea sau invalidarea mandatului de primar se aduce la cunoştinţă publică, se comunică oficiului teritorial al Cancelariei de Stat şi se prezintă de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripţie la prima şedinţă sau, după caz, la o şedinţă extraordinară a consiliului.

Potrivit art. 28 alin. (1) din aceeași lege, Primarul îşi exercită atribuţiile de la data validării mandatului pînă la data validării următorului mandat de primar, cu excepţia cazurilor când mandatul încetează de drept înainte de termen. Prelungirea, prin lege organică, a mandatului primarului poate avea loc numai în caz de război sau catastrofă.

Având în vedere prevederile legal citate, apelantul consideră că validarea mandatului noului primar putea avea loc cel devreme chiar în ziua de 15.11.2023, după şedinţa consiliului electoral de circumscripţie, deci e clar că Apelantul a exercitat atribuţiile sale de primar inclusiv în data de 15.11.2023, până când a fost adusă la cunoştinţa publicului validarea mandatului noului primar. Totodată, invocă faptul că legea prevede clar că atribuţiile de primar sunt exercitate până la data validării noului primar, adică, inclusiv, ziua de 15.11.2023.

Apelantul consideră că poate fi aplicat prin analogie şi art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă care prevede că, Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Având în vedere că validarea mandatului Primarului nou ales a avut loc la 15.11.2023, rezultă că apelantul a exercitat atribuțiile sale până la data de 15.11.2023 – deci zi în care a

muncit şi urma să primească salariu.

Prin urmare, apelantul consideră că concluziile primei instanţe, expuse în Hotărârea contestată, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, iar instanţa neîntemeiat n-a reţinut probele şi argumentele apelantului.

Apelantul face trimitere la art. 106 din Codul muncii care prevede că, angajatorul este obligat să ţină evidenţa timpului muncii prestate efectiv de fiecare salariat, inclusiv al muncii suplimentare, al muncii prestate în zilele de repaus şi în zilele de sărbătoare nelucrătoare, conform modelului aprobat prin convenţiile colective încheiate la nivel naţional, sau să ţină evidenţa orelor de muncă prestate zilnic de fiecare salariat, în condiţiile stabilite cu salariaţii prin acord scris, în funcţie de activitatea specifică desfăşurată de către aceştia.

De altfel, potrivit tabelului de pontaj, apelantul a activat, inclusiv, în ziua de 15.11.2023, respectiv, concluzia instanţei potrivit căreia salariul urma a fi plătit până în data de 14.11.2023, este în contradicţie directă cu circumstanţele cauzei care atestă că salariul este datorat până pe 15.11.2023, inclusiv.

Cu referire la alegațiile instanței de fond potrivit cărora: *pentru aprecierea mărimii premiului anual urmează să se ia în calcul rezultatele activităţii sale, respectiv fiind necesar o analiză din partea unei autoriţăţi, la caz Consiliul local care ar decide asupra mărimii premiului anual,* apelantul reține incidența art. 21^1 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, (1) Personalul din unităţile bugetare poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activităţii în anul de gestiune, proporţional timpului efectiv lucrat în anul respectiv. (2) Indicii si mărimile premiilor pentru conducătorii unităţilor bugetare se stabilesc de către organul ierarhic superior. Mărimea maximă a premiilor pentru conducători nu poate depăşi 50% din salariul de bază. (3) Premiul anual nu se acordă salariaţilor care, în cursul anului, au desfăşurat o activitate profesională ineficientă sau necorespunzătoare ori au fost sancţionaţi disciplinar, pentru perioada termenului de validitate a sancţiunii disciplinare aplicate salariatului în anul de gestiune. (4) Pentru acordarea premiului anual se utilizează mijloacele fondului de salarizare în mărime de până la 50% din salariile de bază ale persoanelor cu drept de a beneficia de premiu anual. (5) Modul de acordare a premiului anual se stabileşte de Guvern.

Mai mult, potrivit art. 21 alin. (l)-(2) din Legea nr.397/2003 privind finanţele publice locale, (1) Autoritatea executivă prezintă autorităţii reprezentative şi deliberative respective, cel târziu la data de 20 noiembrie, proiectul deciziei bugetare anuale spre examinare şi aprobare. (2) Proiectul deciziei bugetare anuale, însoţit de o notă informativă, prezentat spre aprobare autorităţii reprezentative şi deliberative respective, include: a) proiectul deciziei bugetare anuale; b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:

- sinteza indicatorilor generali şi sursele de finanţare ale bugetului local;
- componenţa veniturilor bugetului local;
- resursele și cheltuielile bugetului local conform clasificației funcționale și pe programe;

- nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către autorităţile/instituțiile bugetare;
- transferurile de la /către alte bugete;
- sinteza proiectelor de investiţii capitale finanţate de la bugetul local, inclusiv din contul transferurilor de la alte bugete, precum şi lista proiectelor finanţate din surse externe;
- efectivul-limită al statelor de personal din autorităţile/instituţiile bugetare finanţate de la bugetul respectiv;
- programul anual al împrumuturilor.

c) cuantumul fondului de rezervă; d) plafonul datoriei unităţii administrativ-teritoriale şi plafonul garanţiilor acordate de autorităţile administraţiei publice locale; e) alte prevederi.

Susține astfel că, potrivit normelor enunţate, rezultă că pentru achitarea acestor premii sunt preconizate finanţe publice la articol concret în bugetele UAT aprobate anual de către consiliile locale (în speţă, au fost aprobate de Consiliul Cristeşti la sfârşitul anului 2022 pentru anul 2023) şi sunt destinate premiile tuturor salariaţilor, inclusiv Primarului. Ultimul, în calitate de executor (ordonator) principal de buget poate să-şi acorde şi singur, prin dispoziţie, acest premiu. în cazul nostru, este neîntemeiat refuzul Intimatului de a achita premiu pe motiv că premiul anual urmează a fi aprobat de consiliul local, or, reiterăm că finanţele prevăzute la acest capitol au fost deja aprobate la finalul anului 2022, respectiv, Intimatul trebuia să aprobe prin dispoziţie şi să efectueze această plată. Despre acest fapt a declarat şi martorul audiat în şedinţă - Vicol Viorica, contabil-şef care activa în perioada vizată în Primăria Cristeşti.

În aceeași ordine de idei, apelantul atrage atenţia instanţei că refuzul arbitrar privind achitarea plăţilor cu titlu de salariu şi premiu emană propriu-zis de la Intimat, or potrivit pct. 1.4.1.12 din Planul de conturi contabile în sistemul bugetar şi Normelor metodologice privind evidenţa contabilă şi raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanţelor nr.216/2015, Contabilităţile centralizate, organizate pe lângă primăriile satelor (comunelor), oraşelor, ţin evidenţa contabilă a executării bugetelor locale, executării bugetelor ale instituţiilor întreţinute din aceste bugete în conformitate cu prezentele Norme metodologice. Primarul și contabilul-șef al contabilităţii centralizate asigură organizarea evidenței contabile și controlul asupra încasării veniturilor, executării bugetelor instituţiilor întreţinute din bugetul local şi asupra întocmirii rapoartelor privind executarea bugetului. [...] Documentele contabile cu privire la executarea bugetelor locale şi a bugetelor instituţiilor întreţinute din aceste bugete sunt semnate de către primar şi contabilul-şef. [...]

Or, în condiţiile în care salariul şi premiul la care este îndreptăţit apelantul a fost calculat şi comunicat de către contabilul-şef al Primăriei Cristeşti la data de 22.01.2024, rezultă că singurul factor de decizie care a împiedicat neîntemeiat şi abuziv Apelantul să se bucure de drepturile sale legale, este tocmai Intimatul care a refuzat să semneze documentele contabile aferente.

De altfel, chiar şi menţiunea sa de pe Răspunsul din 22.01.2024 demonstrează direct că refuzul este unul nemotivat, neîntemeiat şi arbitrar, or Intimatul a „pasat”, în cele din urmă, îndeplinirea obligaţiei sale către instanţa de judecată.

In atare condiţii, apelantul consideră că instanţa a interpretat eronat legea când a statuat că, consiliul local ar fi trebuit să decidă asupra mărimii premiului anual al apelantului şi că acest drept ar fi fost unul discreţionar or bugetul UAT se aprobă la finele anului precedent celui de gestiune - deci au fost aprobate inclusiv, cheltuielile privind premiile, iar primarul, în calitate de autoritate executivă, este factorul care trebuie să execute acel buget, fără a fi necesare decizii separate ale consiliului local pentru fiecare premiu acordat.

În esenţă, chiar şi intimatul a recunoscut indirect că apelantul are dreptul la premiu, însă abuziv s-a opus şi a menţionat că va plăti doar în baza unei eventuale hotărâri judecătoreşti favorabile apelantului.

În speţă, intimatul, în primă fază, nu a negat dreptul apelantului la premiu anual.

Totodată, apelantul are dreptul la premiul anual în cuantum de 50% din salariul de bază proporţional timpului efectiv lucrat, inclusiv, în temeiul pct. 7 din Regulamentului privind modul de calculare şi plată a premiului anual personalului din unităţile bugetare Anexa nr.10 la Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 care prevede că, Prin derogare de la pct.6, persoanele cu funcţii de demnitate publică cărora le-a expirat mandatul în anul de gestiune beneficiază de premiul anual în mărime de 50% din salariul de bază la data demisiei, conform timpului efectiv lucrat.

Or, apelantul, în calitate de primar, a deţinut o funcţie de demnitate publică, conform Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, iar mandatul său a expirat în luna noiembrie a anului 2023.

În Hotărârea contestată, deşi instanţa face trimitere la regulamentul amintit supra, aceasta a omis să-l citeze, respectiv, apelantul consideră că instanţa eronat a omis să-l aplice.

Contrar Hotărârii contestate, potrivit căreia instanţa a reţinut că, *în şedinţă nu s-a constatat vina intenţionată a pârâtului la achitarea salariului. Or, neachitarea salariului a fost determinată anume de existenţa celor două hotărâri cu privire la confirmarea/infirmarea legalităţii alegerilor locale generale din 05.11.2023*, apelantul notează că această concluzie este una eronată deoarece la data de 22.01.2024, intimatul a reiterat refuzul privind achitarea drepturilor salariale, dar şi în privinţa sumelor cuvenite cu titlu de concediu şi premiu anual, invocând că nu este de acord cu calculul efectuat de contabilul-şef din cadrul Primăriei Cristeşti, dna Viorica Vicol, iar plata va fi efectuată doar dacă va exista o soluţie a instanţei de judecată în acest sens.

Mai mult, la data de 30.01.2024 apelantul, prin intermediul avocatului, a solicitat repetat plata drepturilor salariale, însă solicitarea respectivă i-a fost satisfăcută doar parţial, iar salariul pentru 07.11.2023-15.11.2023 nu a fost achitat.

Potrivit art. 330 alin. (2) din Codul Muncii, In caz de reţinere. din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăţilor în caz de eliberare (art.

143) sau a altor plăţi (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc, suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Astfel, refuzul de achita salariul şi premiul la care este îndreptăţit, apelantul pentru o perioadă de circa 3 luni (16.11.2023-13.02.2024), i-au cauzat în mod direct Apelantului un prejudiciu material.

În aceeaşi ordine de idei, apelantul notează că potrivit pct. 9 lit. f) din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova nr. 11 din 03.10.2005, Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează obligaţia uneia dintre părţile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părţi, [...] Se va ţine cont că potrivit art. 330 alin. (2) CM salariatului i se plăteşte suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen doar în cazul existenţei vinei angajatorului ca o condiţie obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate. Angajatorul care nu și-a executat obligaţiile prevăzute de lege şi de contractul individual de muncă este prezumat în culpă, fiind apărat (eliberat) de răspundere numai dacă dovedeşte că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată. Circumstanţele respective se vor constata în fiecare caz aparte, reieşind din probele prezentate.

În speţă, prima instanţă n-a reţinut faptul că la dosar sunt prezente 2 probe care atestă clar vina angajatorului şi anume faptul că, chiar şi după ce a fost clară data validării mandatului noului primar, Intimatul a refuzat, la etapa prejudiciară, la notificările Apelantului, să plătească salariul.

Apelantul atrage atenţia că prima instanţă eronat „a găsit” o scuză în adresa Intimatului, precum că aceasta nu a cunoscut exact data validării alegerilor, or, menţiunea olografă de refuz de pe răspunsul din 22.01.2024 demonstrează direct că acesta este unul nemotivat, neîntemeiat şi arbitrar - dacă instanţa de judecată va hotărî să achite primăria, primăria va achita.

Astfel, vina Intimatului este evidentă, şi anume 2 refuzuri arbitrare de plată a salariului apelantului, nefiind vorba de vreo circumstanţă care să nu îi poată fi imputată.

Mai mult, după data pronunţării hotărârii primei instanţe, apelantul s-a adresat la Primăria Cristești privind executarea imediată a hotărârii în partea ce ţine de achitarea salariului. Astfel, la data de 04.03.2025, apelantul a ridicat salariul pe perioada 07.11.2023- 14.11.2023.

În motivarea apelului depus de Primarul satului Cristești, r-ul Nisporeni, ultimul a reținut că la cererea de chemare în judecată, reclamantul a anexat copia autentică a deciziei Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti nr.23/12 adoptată la data de 07 noiembrie 2023 cu nr.34, prin care Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti a declarat procesul de vot pentru funcţia de primar al s.Cristești r.Nisporeni, desfăşurat la data de 05.11.2023 în circumscripţia electorală Cristeşti nr.23/12, valabile şi legale inclusiv a decis validarea mandatului primarului ales al s.Cristeşti dna Drucenschi-Grinco Elena. Decizia respectivă a

intrat în vigoare la data adoptării data de 07.11.2023.

La fel, reclamantul Alexei Secrieru, cu scopul de a-şi motiva cerinţele din acţiune referitoare la achitarea salariului pentru perioada 07.11.2023-15.11.2023, a mai anexat la materialele cauzei în calitate de probă scrisă, încă o hotărâre a Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti nr.23/12 la fel cu nr.34 însă presupus adoptată de consiliu deja la data de 15.11.2023, declarând că prin hotărârea respectivă, Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti şi-a rectificat greşelile strecurate în hotărârea nr.34 din 07.11.2023 şi respectiv mandatul noului primar a fost validat prin hotărârea Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti nr.34 din data de 15.11.2023 dar nu prin hotărârea nr.34 din 07.11.2023.

Martorul Vistarovschi Ion, fiind preşedintele Consiliul Electoral de Circumscripţie Crsiteşti nr.23/12, a declarat în şedinţă de judecată că nemijlocit de către Consiliul Electoral de Circumscripţie Crsiteşti a fost adoptată doar hotărârea nr.34 din 07.11.2023 prin care au fost declarate valabile alegerile locale din 05.11.2023 la funcţia de primar din s.Cristeşti, r.Nisporeni inclusiv a fost validat mandatul nou ales Drucenschi Grinco Elena, la fel a declarat că hotărârea nr. 34 din 15.11.2023 prezentată de către reclamant instanței şi părţilor în calitate de probă, n-a fost adoptată prin hotărârea Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti, totodată declarând că Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti nici nu a fost convocat la data de 15.11.2023. Martorul Vistarovschi Ion a mai declarat că Consiliul Electoral de Circumscripţie Crsiteşti a fost convocat în şedinţă abia la data de 06.12.2023 şi a adoptat hotărâre prin care a rectificat eroarea tehnică admisă în hotărârea Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti nr.34 din 07.11.2023 în ce privește data corectă în care s-au desfăşurat alegerile.

Mai menționează faptul că, declaraţiile martorului Vistarovschi Ion coincid cu datele menţionate în procesul-verbal nr.14 al şedinţei Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti din 06.12.2023.

Consideră cert faptul că hotărârea nr.34 din 15.11.2023 a Consiliul Electoral de Circumscripţie Cristeşti privind validarea mandatului primarului s.Cristeşti, în baza căreia reclamantul a încercat să-şi revendice drepturi salariale, este un act administrativ nul, or potrivit art. 131 al.(3) Cod Administrativ, (3) Competența de a rectifica aparţine, din oficiu sau la cererea participanţilor, autorităţii publice care a emis actul administrativ individual.

Astfel, consideră că instanţa de fond urma să respingă capătul de cerinţă al reclamantului privind încasarea salariului pentru perioada 07.11.2023-15.11.2023 ca neîntemeiate.

Primarul satului Cristești, r-ul Nisporeni și Secrieru Alexei în cadrul ședințelor de examinarea fondului cauzei în ordine de apel nu s-au prezentat.

Prin cererile depuse la data de 19.02.2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, avocatului Onofrei Andrei în interesele Primarului satului Cristești, r-ul Nisporeni și avocatul Robu Tatiana în interesele apelantului Secrieru Alexei au depus cereri privind examinarea cauzei în lipsă (f.d. 140; 142).

Intervenientul accesoriu Consiliului sătesc Cristești, fiind citat legal, nu s-a prezentat, nu a anunțat motivele imposibilității prezenței sale.

În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În consecință, coroborând normele enunțate, Colegiul civil a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente la proces.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Prevederile legale menționate obligă în mod expres instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că la data de 15.11.2023, prin Hotărârea cu privire la confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr. 23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni, nr. 34 din 15.11.2023, mandatul Primarului nou- ales - Drucenschi-Grinco Elena, a fost validat (f.d. 17).

Potrivit tabelului de pontaj, în intervalul 06.11.2023 - 15.11.2023, atribuțiile de primar le-a exercitat Secrieru Alexei, pretinzând astfel la achitarea salariului (f.d. 19).

La data de 12.12.2023, Secrieru Alexei a adresat Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni o cerere prin care a solicitat răspuns pe marginea neachitării drepturilor salariale pentru perioada 06.11.2023 - 15.11.2023 (f.d. 11).

Cererea menționată a fost avizată cu un răspuns negativ în acest sens (f.d. 12).

Reclamantul pretinde că i s-ar cuveni sume ce reies din drepturile salariale pentru perioada 07.11.2023 - 15.11.2023 în mărime de 4 066,34 lei.

La data de 30.01.2024, Secrieru Alexei a adresat o notificare în adresa primarului al satului Cristești, raionul Nisporeni prin care și-a exprimat dezacordul pe marginea refuzului achitării salariului, solicitând repetat achitarea în contul său a sumelor pentru perioada 07.11.2023 - 15.11.2023 în mărime de 4 066,34 lei; concediu reieșind din recalcularea a 41 de zile lucrătoare - 2 608,80 lei și premiului anual de 50% conform normativelor pentru 176 zile lucrătoare din anul 2023 - 4 334,48 lei.

Potrivit procesului-verbal nr.14 din 06.12.2023 al ședinței Consiliului electoral de circumscripție s. Cristești nr.23/12, s-a modificat data calendaristică din Hotărârea nr.34 cu privire la confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr.23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni (f.d. 27-28).

Conform declarațiilor martorului Vistarovschi Ion, care a avut calitatea de Președinte al Consiliului electoral de circumscripție Cristești nr.23/12, se confirmă că validarea mandatului actualului primar Drucenschi-Grinco Elena a avut loc la data de 15.11.2023 fiind comisă o eroare a dății calendaristice din Hotărârea nr. 34 cu privire la confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr. 23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni, fiind greșit indicat data de 07.11.2023, ci trebuia 15.11.2023 care ulterior a fost modificată la ședința Consiliului electoral de circumscripție Cristești nr.23/12 în baza procesului-verbal nr.14 din 06.12.2023.

Iar potrivit declarațiilor martorului Vicol Viorica, Drucenschi-Grinco Elena a început a activa în calitate de primar de la data de 15.11.2023 și a intrat în funcție de la data menționată.

Potrivit ordonanței de neîncepere a urmăririi penale în procesul penal nr.138 din 10.04.2024 emisă de către Procurorul în Procuratura raionului Nisporeni, Diaconu Teodor, acesta exclude pretinsul caracter dubios a existenței a 2 hotărâri care datează din 2 zile diferite, dar care consemnează unul și același fapt. Din conținutul acestui act, rezultă că data de 07.11.2023 din Hotărârea nr.34 cu privire la confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr.23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni reprezintă o greșeală. Iar data corectă la care a fost validat mandatul de primar al satului Cristești este 15.11.2023 (f.d. 46-51).

La data de 14.11.2023 a fost întocmit între Secrieru Alexei și Drucenschi-Grinco Elena actul de predare-primire a obiectelor, materialelor și a transportului de serviciu aflate în gestiunea lui Secrieru Alexei la încetarea mandatului de primar (f.d. 39).

La data de 13 februarie 2024, Secrieru Alexei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Cristești, raionul Nisporeni, intervenient accesoriu Consiliului sătesc Cristești privind încasarea drepturilor salariale și cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei, IDNP *****, a.n. *****, domiciliat în *****, a sumei de 4 066,34 lei cu titlu de salariu și a sumei de 4 334,48 lei cu titlu de premiu anual; încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei, IDNP *****, a.n.*****, domiciliat în *****, a penalității în cuantum de 0,3% pe zi, calculate din salariul de 4 066,34 lei, începând cu 16.11.2023 și până la data achitării efective și integrale a salariului respectiv; încasarea din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru

Alexei, IDNP *****, a.n. *****, domiciliat în *****, a sumei de 3 000,00 lei (trei mii lei) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la Bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei salariul pentru perioada de lucru 07.11.2023 până la 14.11.2023 inclusiv, luându-se în calcul salariul mediu lunar calculat cu reținerile aferente. Calcularea salariului urmează a fi efectuată de către Primăria satului Cristești. S-a încasat din Bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000,00 (trei mii) lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 12 februarie 2025 reprezentantul lui Secrieru Alexei, avocatul Robu Tatiana a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului; casarea parțială a hotărârii în partea în care au fost respinse pretențiile de încasare de la bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei a sumei de 4 334,48 lei cu titlu de premiu anual; încasarea salariului pentru ziua de muncă de 15 noiembrie 2023; încasarea penalității de 0,3% pe zi, calculată din salariu neachitat, începând cu data de 16 noiembrie 2023 și până la data achitării efective și integrale a salariului respectiv, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 30 ianuarie 2025, Primarul satului Cristești r-ul Nisporeni prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea ce ține de încasarea salariului pentru perioada 07.11.2023 și 15 noiembrie 2023, și cheltuielilor de judecată. În rest, solicită menținerea hotărârii instanței de fond.

Potrivit articolului 5 alin. 1) Cod de procedură civilă, „că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime”.

Potrivit art. 348 Codul muncii, Jurisdicţia muncii are drept obiect soluţionarea litigiilor individuale de muncă şi conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective şi individuale de muncă, a convenţiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum şi soluţionarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale şi culturale ale salariaţilor, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

Conform art. 354 Codul muncii, Se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă; c) încetarea şi nulitatea, parţială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

În corespundere cu prevederile art. 355 alin. (1) Codul muncii, Cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b)

în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Colegiul Civil constată că disputa prevăzută în prezentul litigiu se reduce la încasarea salariului în folosul lui Secrieru Alexei în calitatea de Primar al Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni pentru perioada 07.11.2023-15.11.2023 în mărime de 4 066,34 lei, până la începerea exercitărilor atribuțiilor de primarul nou ales la data de 05.11.2023 în cadrul alegerilor locale generale în care s-a desfășurat procesul de vot pentru funcția de primar al satului Cristești, r-nul Nisporeni, fiind desemnată câștigătoare Drucenschi-Grinco Elena.

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (3) Codul Muncii, „(3) După expirarea termenelor indicate la alin.(1), (2) și (4^1), salariatul are dreptul să înceteze lucrul, iar angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin salariatului în termenele prevăzute la art.143 și să-i elibereze documentele legate de activitatea acestuia în unitate”.

Totodată, potrivit art. 27 alin. (2) Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 Validarea sau invalidarea mandatului de primar se aduce la cunoştinţă publică, se comunică oficiului teritorial al Cancelariei de Stat şi se prezintă de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripţie la prima şedinţă sau, după caz, la o şedinţă extraordinară a consiliului.

Potrivit art. 28 alin. (1), Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 1) Primarul îşi exercită atribuţiile de la data validării mandatului până la data validării următorului mandat de primar, cu excepţia cazurilor cînd mandatul încetează de drept înainte de termen. Prelungirea, prin lege organică, a mandatului primarului poate avea loc numai în caz de război sau catastrofă.

Colegiul Civil consideră constatările instanței de fond fiind corect, or aceasta a constatat cu certitudine că mandatul noului primar ales Drucenschi-Grinco Elena a fost validat la data de 15.11.2023, fapt ce rezultă că de la aceasta dată mandatul fostului primar Secrieru Alexei a încetat și a început a curge mandatul pentru noul primar ales Drucenschi-Grinco Elena de la data de 15.11.2023, de altfel instanța s-a bazat pe aprecierea probelor în ansamblu și în interconexiunea lor. Or, Colegiul Civil atestă că la materialele cauzei au fost prezentate atât acte ce reprezintă faptul că Secrieru Alexei și-a încetat activitatea la 14.11.2023 cât și la 15.11.2023.

De altfel, Colegiul Civil urmează să rețină atât declarațiile martorului Vicol Viorica precum că înregistrarea Hotărârii nr 34 sa facut cu o data greșită 07.11.2023, declarațiile martorului Vistarovschi Ion, actul de dare primire a obiectelor, materialelor și a transportului de serviciu aflate în gestiunea lui Secrieru Alexei la încetarea mandatului de primar întocmit la data de 14.11.2023 între Secrieru Alexei și Drucenschi-Grinco Elena cât și ordonanța privind refuzul începerii urmării penale din 24.04.2024.

Astfel, alegațiile apelantului cu privire la faptul că acesta și-a exercitat funcția de primar inclusiv pentru data de 15.11.2023 nu corespunde realității, or acest face trimitere la tabelul de pontaj din cadrul Primăriei Cristești, pentru luna noiembrie 2023 și declarațiile martorului Vicol Viorica, pe când acesta nu ia în considerare celelalte acte relevante care confirmă contrariul.

În acest context, Colegiul urmează să facă referire nemijlocită la prevederile art. 130 alin. (3) Cod Procedură Civilă RM, „Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa,

admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.

Având în vedere cele nominalizate, Colegiul Civil reține că instanța ierarhic inferioară just a considerat că reclamantul s-a aflat în raporturi de muncă cu Primăria s. Cristești până la 14.11.2023, din care reies drepturi şi obligaţii civile, concluzionând admiterea parțială a pretenției ce ține de salariu cu încasarea din Bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni în beneficiul lui Secrieru Alexei salariul pentru perioada de lucru 07.11.2023 până la 14.11.2023 inclusiv.

Mai mult decât atât, transmiterea atribuțiilor / documentelor a avut loc la data de 14.11.2023, apelantul fiind în imposibilitatea exercitării funcției în ziua validării, astfel încetarea nu este doar juridică, ci și factuală (de facto).

Colegiul reține că, deși mandatul noului primar a fost validat la 15.11.2023, din materialele cauzei rezultă că transmiterea efectivă a atribuțiilor și încetarea exercitării funcției de către reclamant au avut loc la data de 14.11.2023. În aceste condiții, pentru data de 15.11.2023 reclamantul nu a mai prestat activitate efectivă, ceea ce exclude dreptul la remunerare pentru această zi.

Cu referire la pretenția privind încasarea premiului anual, Colegiul civil reține că în conformitate cu dispozițiile art.21[1] alin. (1) a Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018 (1) Personalul din unităţile bugetare poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activităţii în anul de gestiune, proporţional timpului efectiv lucrat în anul respectiv.

(2) Indicii şi mărimile premiilor pentru conducătorii unităţilor bugetare se stabilesc de către organul ierarhic superior. Mărimea maximă a premiilor pentru conducători nu poate depăşi 50% din salariul de bază.

(3) Premiul anual nu se acordă salariaţilor care, în cursul anului, au desfăşurat o activitate profesională ineficientă sau necorespunzătoare ori au fost sancţionaţi disciplinar, pentru perioada termenului de validitate a sancţiunii disciplinare aplicate salariatului în anul de gestiune.

(4) Pentru acordarea premiului anual se utilizează mijloacele fondului de salarizare în mărime de până la 50% din salariile de bază ale persoanelor cu drept de a beneficia de premiu anual.

(5) Modul de acordare a premiului anual se stabileşte de Guvern.

Potrivit Regulamentului privind modul de calculare și plată a premiului anual personalului din unitățile bugetare Anexa nr.10 la Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 se indică la pct.1 că regulamentul este elaborat în temeiul art.211 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar şi determină modalitatea de calculare şi plată a premiului anual personalului din unităţile bugetare.

Conform pct.2 din Regulamentul menționat, stabilește că de premii anuale pot beneficia persoanele cu funcţii de demnitate publică, funcţionarii publici, inclusiv cu statut special, persoanele care ocupă funcţii din cabinetul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, persoanele care ocupă funcţii cu statut special specifice apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice, personalul didactic şi personalul ştiinţifico-didactic, inclusiv cu funcţii de conducere, alt personal angajat în baza contractului individual de muncă/raporturilor de

serviciu în autorităţile/instituţiile bugetare finanţate integral din bugetul de stat sau din bugetele locale, precum şi personalul Casei Naţionale de Asigurări Sociale.

Pct.3 Personalul din unităţile bugetare poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activităţii desfăşurate în anul de gestiune, proporţional timpului efectiv lucrat în anul respectiv.

Pct.4 Premiul nu se acordă salariaţilor care în cursul anului au desfăşurat o activitate profesională ineficientă sau necorespunzătoare, apreciată de conducător, după caz, în urma evaluărilor lunare/trimestriale/semestriale/anuale, ori au fost sancţionaţi disciplinar, pentru perioada validităţii sancţiunii disciplinare.

Pct. 5 Mărimea concretă a premiului anual pentru fiecare salariat se fixează în actul administrativ al conducătorului unităţii bugetare respective, în care se indică salariul de bază luat în calcul, zilele efectiv lucrate în perioada respectivă, procentul acordat şi mărimea premiului calculat acordat.

Totodată, potrivit pct. 6 Regulamentului privind modul de calculare și plată a premiului anual personalului din unitățile bugetare Anexa nr.10 la Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018, Mărimile premiilor pentru conducătorii unităţilor bugetare se stabilesc de către organul ierarhic superior. Mărimea maximă a premiilor pentru conducători nu poate depăşi 50% din salariul de bază.

Conform pct. 9 din regulamentul nominalizat, pentru acordarea premiului anual pot fi utilizate mijloacele fondului de salarizare în mărime de până la 50% din salariile de bază ale persoanelor cu drept de a beneficia de premiu anual, calculate la data de 30 noiembrie a anului de gestiune sau la ultima zi de activitate în cadrul unităţii bugetare anterioară datei de 30 noiembrie, proporţional timpului efectiv lucrat în anul de gestiune.

Pct 10. Premiul anual se acordă în luna decembrie a anului de gestiune, în limitele volumului cheltuielilor de personal prevăzute în bugetele unităţilor bugetare.

Conform prevederilor art. 1 Legea privind administraţia publică locală, primarul reprezintă autoritatea reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ teritoriale şi executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat; primărie – structură funcţională care asistă primarul în exercitarea atribuţiilor sale legale, iar consiliul local este autoritatea reprezentativă şi deliberativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întîi sau al doilea, aleasă în vederea soluţionării problemelor de interes local.

Potrivit art.40 Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 stipulează că (1) Primăria se organizează şi funcţionează în baza unui regulament aprobat de consiliul local. (2) Primăria, ca structură funcţională, are următoarele atribuţii: a) întocmeşte proiecte de decizii ale consiliului local şi proiecte de dispoziţii ale primarului; f) contribuie la elaborarea proiectului de buget local pentru următorul an bugetar şi a proiectelor de modificare a bugetului, care urmează să fie prezentate de primar spre examinare consiliului local; g) asigură executarea bugetului local, în conformitate cu deciziile consiliului local, şi respectarea prevederilor legale.

Potrivit articolului 29 alin. (1) Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; e) asigură elaborarea proiectului de buget local respectiv, întocmirea rapoartelor periodice şi anuale privind executarea bugetului şi le prezintă spre aprobare consiliului local; f) exercită funcţia de administrator al bugetului local,

asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informând consiliul local despre situaţia existentă.

Conform art.14 alin. (1), Consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorităţi publice.

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: l) aprobă, la propunerea primarului, structura, organigrama şi efectivul-limită ale primăriei, ale structurilor şi serviciilor publice din subordine, precum şi schema de salarizare a personalului acestora; n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local; n^3) audiază raportul semianual privind executarea bugetului local şi aprobă raportul anual privind executarea bugetului local.

Conform prevederilor art. 21 Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 Examinarea şi aprobarea bugetelor locale prevede că (1) Autoritatea executivă prezintă autorităţii reprezentative şi deliberative respective, cel târziu la data de 20 noiembrie, proiectul deciziei bugetare anuale spre examinare şi aprobare.(2) Proiectul deciziei bugetare anuale, însoţit de o notă informativă, prezentat spre aprobare autorităţii reprezentative şi deliberative respective, include: a) proiectul deciziei bugetare anuale; b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:– sinteza indicatorilor generali şi sursele de finanţare ale bugetului local;– componenţa veniturilor bugetului local;– resursele şi cheltuielile bugetului local conform clasificaţiei funcţionale şi pe programe;– nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către autorităţile/instituţiile bugetare;– transferurile de la /către alte bugete;– sinteza proiectelor de investiţii capitale finanţate de la bugetul local, inclusiv din contul transferurilor de la alte bugete, precum şi lista proiectelor finanţate din surse externe;– efectivul-limită al statelor de personal din autorităţile/instituţiile bugetare finanţate de la bugetul respectiv;– programul anual al împrumuturilor; c) cuantumul fondului de rezervă; d) plafonul datoriei unităţii administrativ-teritoriale şi plafonul garanţiilor acordate de autorităţile administraţiei publice locale; e) alte prevederi.

Astfel, diferența dintre consiliul local și primar în Republica Moldova este una fundamentală, acestea fiind autorități diferite ale administrației publice locale, cu roluri distincte, una deliberativă iar cealaltă - executivă.

Consiliul local, ca autoritate deliberativă colegială, adoptă decizii privind administrarea intereselor publice locale, în timp ce primarul, ca autoritate executivă unipersonală, asigură executarea acestor decizii și gestionarea operativă a treburilor unității administrativ-teritoriale, în condițiile Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

Colegiul subliniază că, potrivit Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, consiliul local și primarul sunt autorități autonome, fără raporturi de subordonare, motiv pentru care consiliul local nu poate fi calificat drept organ ierarhic superior al primarului în sensul art. 21^1 alin. (2) din Legea nr. 270/2018.

Prin urmare, atribuirea competenței de stabilire a premiului în sarcina consiliului local ar contraveni principiului autonomiei locale și delimitării funcțiilor deliberative și executive.

Colegiul civil reține că atribuirea competenței de stabilire sau aprobare a premiului anual în sarcina consiliului local, astfel cum a fost sugerat de instanța de fond, este eronată,

întrucât, în temeiul Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, consiliul local și primarul sunt autorități autonome, fără raporturi de subordonare, iar consiliul nu poate fi calificat drept organ ierarhic superior al primarului și nici nu deține atribuții legale de evaluare individuală a performanței acestuia în vederea stabilirii premiului anual.

Totodată, Colegiul civil reține că, deși art. 21[1] alin. (2) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar face trimitere la organul ierarhic superior în cazul conducătorilor unităților bugetare, în privința primarului, în calitate de persoană cu funcție de demnitate publică aleasă, un asemenea organ nu există în sensul dreptului administrativ.

În aceste condiții, norma legală nu poate fi aplicată în mod direct, iar lipsa organului competent de a stabili indicii și mărimea premiului face imposibilă acordarea acestuia prin mecanismul prevăzut de lege.

În lipsa unui organ competent să evalueze activitatea primarului și să stabilească mărimea concretă a premiului anual, instanța nu poate substitui această competență și nici nu poate crea un mecanism juridic alternativ de acordare a premiului.

Or, acordarea premiului anual presupune nu doar existența unor resurse bugetare, ci și o evaluare a performanței și emiterea unui act administrativ individual, condiții care nu sunt întrunite în speță.

Totodată, Colegiul reține că interpretarea potrivit căreia primarul ar putea stabili și acorda sieși premiul anual contravine principiilor de integritate și imparțialitate în exercitarea funcției publice, întrucât ar presupune adoptarea unui act administrativ în interes personal direct, or o asemenea interpretare nu poate fi acceptată, în lipsa unui temei legal expres.

Argumentele apelantului sub acest aspect nu au fost în stare să combată argumentele instanței de fond cu privire la faptul că personalului din unitățile bugetare pot beneficia de plată a premiului anual, însă acest fapt nu generează obligația de achitare a premiului anual.

Având în vedere cele expuse, Colegiul Civil consideră că instanța de fond just a respinsă pretenția reclamantului prin care s-a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 4 334,48 lei cu titlu de premiu anual pentru fostul primar.

Subsecvent, potrivit prevederilor art. 330 alin.(1) lit. f) Codul muncii RM, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu.

Conform art. 330 alin. (2) Codul Muncii, „în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen”.

Așadar, din sensul prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii, salariatului i se plătește suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen, situație care survine doar în cazul existenței vinei angajatorului ca o condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate și o altă condiție ca cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului să nu fie contestat, adică să excludă litigiul cuantumului sumei ce urmează a fi achitată, urmând ca suma să fie certă, exigibilă și scadentă.

Totodată, penalitatea reglementată la art.330 din Codul muncii are ca scop compensarea prejudiciului efectiv suferit de salariat din cauza reținerii din vina angajatorului a salariului, a indemnizației de concediu, a plăţilor în caz de eliberare sau a altor plăţi cuvenite salariatului.

Astfel, încasarea plății suplimentare se află în dependență directă de existența culpei angajatorului la reținerea plăților salariale.

La caz, relația cauzală de neachitarea salariului pentru perioada 07.11.2023-15.11.2023 în beneficiul lui Secrieru Alexei determinată de existența a două hotărâri cu privire la confirmarea /infirmarea legalității alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală Cristești nr. 23/12 și validarea mandatului de primar al satului Cristești, raionul Nisporeni , una datând cu 07.11.2023, iar alta cu 15.11.2023 nu-i poate fi imputată Primarului satului Cristești, raionul Nisporeni, Drucenschi-Grinco Elena, or nu există relația cauzală dintre culpă și subiectul care a admis eroarea.

În speță, neexecutarea obligației de plată a fost determinată de existența unei incertitudini obiective privind data încetării mandatului reclamantului, circumstanță confirmată de existența unor acte contradictorii, iar în lipsa unei vinovății certe a angajatorului, nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea penalității prevăzute de Codul muncii.

Din aceste considerente, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră că nici alegațiile apelantului Secrieru Alexei cu privire la ilegalitatea respingerii cererii de chemare în judecată în privința încasării din bugetul Primăriei satului Cristești, raionul Nisporeni, în beneficiul lui Secrieru Alexei a penalității în cuantum de 0,3% pe zi, calculate din salariul de 4 066,34 lei nu și-au găsit confirmare, păstrând astfel legalitatea hotărârii judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025 sub acest aspect.

Totodată, cu referire la argumentele expuse de către apelul depus de Primarul satului Cristești, r-ul Nisporeni prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, Colegiul ține să menționeze faptul că atât timp cât hotărârea nr. 34 din 15.11.2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Cristești privind validarea mandatului primarului s. Cristești nu a fost contestată în instanța de contencios administrativ, aceasta se bucură de prezumția de legalitate, iar instanța nu este în drept să dea apreciere nulității acesteia odată ce obiectul acțiunii este încasarea drepturilor salariale.

Colegiul Civil reține că în ipoteza în care argumentele invocate în cererile de apel sunt repetitive și nu au fost în stare să combată soluția instanței de fond și care, în viziunea Colegiului este întemeiată și legală, toate argumentele invocate în cererile de apel vor fi respinse, Colegiul considerându-le neîntemeiate astfel prezumându-se legalitatea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de apelanți sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate şi de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.385 lit. a) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel declarată de Primarul satului Cristești, r-ul Nisporeni prin intermediul avocatului Onofrei Andrei și cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului Secrieru Alexei, avocatul Robu Tatiana se respinge.

Se menține hotărârea judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea în judecată formulată de Secrieru Alexei împotriva Primarului satului Cristești,

raionul Nisporeni, intervenient accesoriu Consiliului sătesc Cristești privind încasarea drepturilor salariale și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Țihonschi Alina Sajin Mariana